

Romantikus Párizs

Egy hétre mentünk el Franciaországba, és ebből három napot töltöttünk Párizsban. Nem tagadom, sokat vártam ettől a várostól. Eltöltött itt néhány évet a fiatal Hemingway, erről az időszakról szól a Vándorúrnep című könyve. Nehéz elfogulatlan maradni ezzel a várossal kapcsolatban annak, aki már olvasta ezt a regényt, esetleg többször is. Az én álláspontom az, hogy ezt a regényt lehetetlenég csak egyszer elolvasni. Mindezek után Párizs, - gondolhatnánk - a romantika maga.

Tömve van híres helyekkel: Itt van az Eiffel torony, a Notre Dame, a Louvre, Musée D'Orsay. Aztán a mesei hangzású utcák: Montparnasse, Champs Élysées, Rue de Sévres, estig sorolhatnám.

Két héttel az út előtt történt valami, ami még jobban felerősítette bennem a vágyakozást-várakozást Párizs iránt. Átmentünk egy kedves házaspárhoz vacsorára, majd gin tonik iszogatása közben elbeszélgettünk. Egész kellemes hangulatú este volt, viszont amikor szóba került hogy hová fogunk utazni, megfagyott a beszélgetés. Férfj, feleség elhallgatott, és bepárasodott szemmel bámultak egymásra miközben ilyeneket mondogattak:

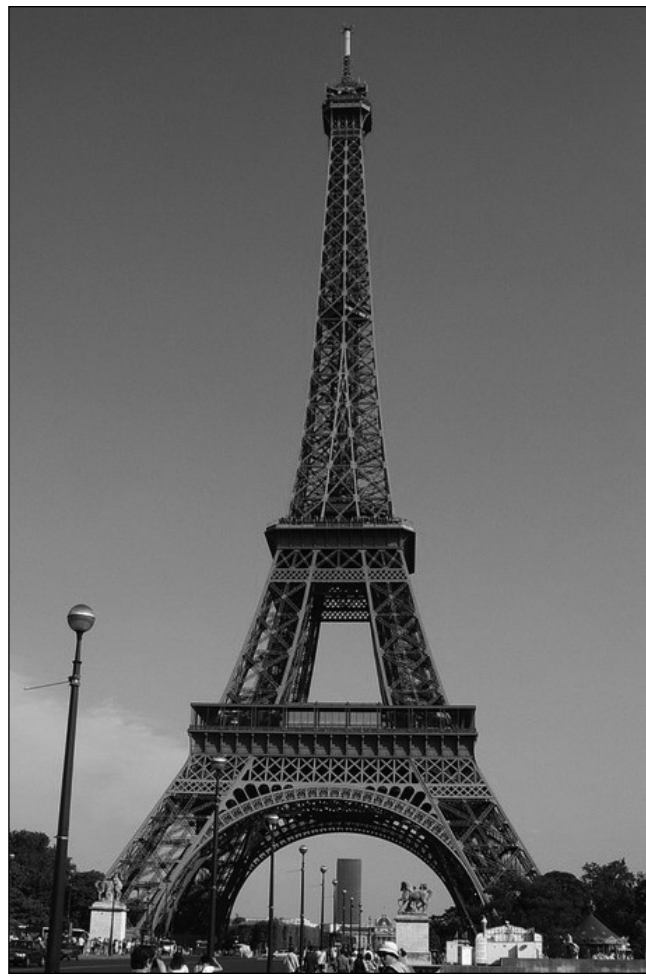
"Oh, az gyönyörű hely, mi minden évben elmegyünk oda. Már jártunk ott tavasszal, őszszel és nyáron, nyáron a legcsodálatosabb. Télen viszont még nem voltunk, most ez lesz a következő. De ti, most mentek januárban. Mindenképpen el kell majd mesélnetek, hogy milyen volt! - mondta Kriszta ábrándozó szemekkel - és feltétlenül menjetek el Louishoz vacsorázni! Az étterme ott van a Notre Dame mögött egy utcával, miután átkeltek a hídon.

Még egy barátnőmnek említettem meg az utat, a reakció ugyanaz, száj elé kapott kéz, fátyolos tekintet, sóhajok. Már biztos vagyok benne hogy mire hazatérünk, ez a fátyolos tekintet nekem is meglesz.

Korán kell felkelnünk, mert egykor indul a gépünk, én végigalszom az utat a reptérig majd a repülést Párizsig egyaránt. Leszállunk a Charles de Gaulle-on majd a reptéren gyalogolunk másfél kilométert majd mozgójárdázunk - számomra teljesen felfoghatatlanul - kétszáz métert, majd újra gyalogolunk még ötszázat, lemegyünk a reptéri vonatszerelvényhez majd megyünk két! megállót, és így jutunk el a reptér azon pontjára, ahol a csomagjainkat felszedhetjük. Nézzem az óram és nem vicc, 43 perc telt el a gép leszállásától addig, míg látótávolságba került a város felé közlekedő metró aluljáró. Ebben az időben persze benne voltak azok a helyzetek is, amikor jobbra kellett volna, de mi balra mentünk és viszont, de így is szemlélteti ez a helyzet azt, hogy a Charles

de Gaulle nagy. Egyáltalán nem bánom azt, hogy párszor eltévedtünk ezen a helyen, mert így tíz perccel az után értünk le a metróba, hogy az állomásra beálló szerelvényben agyonlőttek egy embert. Még látjuk a fekete zsákba burkolt testet. Próbálunk nem erre gondolni, amikor később a város felé tartunk a zárt metrófülkében, így hát semmi más nem is jár a fejünkben. Én nagyon félek, végig azon a csekély húsz megállónyi úton. Próbálok senkire sem nézni és szépeket gondolni a világról úgy általában. A metrózás ugyan rémálomnak tűnik, viszont a szállás pompás. Gyorsan lepakolunk a szállodában, majd elmegyünk ebédelni egy tipikusan francia étterembe. Ez, mint akkor megtudtam, a következőket jelenti: a helyiség nincs lepadlózva, beton és utcafé az aljzat. Nincs az a kimondott tisztaság, sőt kosz van, de ez valahogy hozzátartozik a hely hangulatához, a régi bútorokhoz, a nagyanyámnál is fellelhető kredenchez, ósdi asztalokhoz. És még valami, ami nagyon fontos: csak francia étlap van. Franciaországban egyetlen étteremben sem érdemes megkérdezni, hogy van-e esetleg angol nyelvű étlap, mert mindenütt azt fogják önértetesen válaszolni hogy nincs, és erre nyugodtan fogadok. Amíg eldöntjük az ismeretlen nyelvű étlapból, hogy mit kérünk, addig kihozzák üvegkancsóban a bort. A kedvesem steaket eszik, én halat választok, ha jól sejtem, akkor lazacot, finom nagyon csak kicsit elcukrozták az én ízlésemhez képest. Nem volt nehéz tekintve, hogy mifélek a halat leginkább sósan készítik el. Mindegy, ez más ország, más szokás, más ízlés. A bor sem az a kimondott Egri Királyleányka, de ismétlem: más táj, más szokások, és itt más a finom. Lehet élvezni, csak nyitottnak kell lenni. Mire megiszok két pohár bort, már olyan kinyílt vagyok, mint a tubarózsza. (Ez egy nagyon szép hasonlat bár azoknak, akik nem rendelkeznek botanikus vénával, valószínűleg értelmetlennek tűnik. Édesapám ezt a képet a nyáron szépen megsütött szalonnára alkalmazta.) Evés után sétálgatunk kicsit. Elmegyünk egy földdel fedett kupola alakú épület mellett, kiderül, hogy sportcsarnok. Átmenyünk egy hídon, befordulunk egy csendes utcába balra, lakóházak között andalgunk. Majd elfogynak a házak, monumentális, üvegfalú irodaépületek következnek. Majd egy építkezés, épp nincs ott egy lélek sem. A járda mellett egy terepjáró áll, lábnyomok látszanak a motorháztetőjén és be van verve a szélvédője. Hümmögünk. Továbbmegyünk, elhaladunk egy vasútállomás előtt. Kevés ember jár az utcán, tízpernyi séta után már gyakorlatilag nincsenek járókelők, kezdem azt hinni, hogy rossz felé megyünk, nem mintha lett volna kitzűzött úti cél. Végül meglátunk egy négy főből álló csoportot, fiata-

lok, a legidősebb sem lehet több 25 évesnél. A legnagyobb hangú egy fekete hajú, vézna gyerek. Van vagy tíz fok, mégis lengén öltözött. Vékony pólója felett csak egy kockás kigombolt flaneling van, amikor oldalra fordul, meglátom a zsebéből kilógó pisztolyt. Félek. Nem fordulunk vissza, mert nem akarok még egyszer elhaladni mellettük, ezét az első lehetőségnél befordulunk jobbra. Néhány saroknyival odébb, újra emberek vesznek körül. Amíg keresünk egy metró, azon gondolkodom, hogy vajon mi ebben a helyben a szempárásító, sóhajkeltő fantasztikum? Annyira elmélázok ezen, hogy nem nézek a lábam elé így sikerül belegázolnom egy nagy rakás szemétké. Figyelmenlenségem megadja a kegyelemdőfést a nejlonszákából félig kifolyt szemétké: most már a teljes tartalom szétterül az utcán, a zsákba pedig belekap a szél. Tudom, hiba lenne ebből a rossz élményből általánosítanom, nem is teszem ezt. Inkább elővesszük a metróképkönyvet, és megtervezzük az utat az Eiffel Torony felé. Eddig az Eiffel Tornyt csak kulcstartó méretben láttam, és bár számítottam arra, hogy nagy lesz, mégis megdöbbent a mérete. Jegyet váltunk a második szintre, felvisz a lift. Nem tudom, miért félek a magasságtól, még soha semmiről nem estem le ami magasabb lett volna egy sámlinál. Térisonomnak köszönhetően, elfehéredett ujjakkal kapaszkodom a torony korlátjába. Nem, nem a külsőbe. A belsőbe. Fél óra múlva fálnak vetett háttal elaraszolok a lift-hez, és végre! Lent vagyunk megint. Amikor újra stabil a talaj alattam, megint érzékelem a külvilágot. Megkérdem a kedvesemtől, hogy miért vannak itt kommandósok géppuskával, csodálkozva rám néz, és azt mondja: természetesen a terroristák miatt. Azonnal terroristádat vizionálok, és arra gondolok vágyakozva: milyen biztonságos otthon a kertben. Gyalog indulunk vissza a szállásra, elhaladunk egy udvar mellett, aminek a külső kerítése egy üvegfal. Nyitva a kapu, illetve nincs is kapu csak egy üveg nélküli rész az üvegfalban. Bemegyünk, sorházakat találunk és határtalan csendet, és mediterrán égövi növényeket.

Pálmaházban érzem magam. Itt jó lehet élni! Barátomnak sikerül lefotózni egy madarat röpte közben, na, ilyen fotókat szoktam látni a National Geographic-ban.

Vacsorázi társasággal megyünk, nyolckor indulunk el John kedvenc szórakozóhelyére, amiről kiderül, hogy egy sörfözde. Nagyon népszerű a hely, fél órát is várunk, mire kapunk asztalt, John azt mondja, megéri várni. Tényleg így van, kapok vacsorát, aminek sem a nevével, sem a kinézetével nem derül ki hogy mi az, viszont két dolog biztos: van benne krumpoli és finom! Vacsora után elalmosodom, kapok egy poharat, sört is öntenek nekem az asztal közepén álló kancsóból. Találok a poharam oldalán egy kis ráragadt koszt, nem zavar különösebben, szórakozottan karpargatom a körmömmelem. Jó a társaság, velünk van egy lengyel pár, egy német és egy román ismerősünk, és természetesen John, ő amerikai. Elmúlik tizenegy óra mire visszaindulunk a szállodába. Fáradt vagyok, álmos, és beletörődöm, hogy ez a város ugyanolyan, mint a többi. Egyetlen különbséget találok: itt minden nő, akit az utcán látok, csodálatos kabátot visel. Másnap természetesen múzeum: kilencre tervezzük a tegnap esete szerzett, újdonsült

lengyel barátnőmmel a Louvre-t, de eső miatt az indulás tolódik. Így van időm arra, hogy áttanulmányozzam a művészeti kalauzt a múzeumról, így megtudom például azt, hogy az épület termei több mint 19 hektáron terülnek el három, helyenként négy emeleten. Nem csoda, ha az ember eltéved benne. Az itt felhalmozott művészeti alkotásoknak nemcsak a mennyisége imponozás, hanem a remekművek száma is, s köztük a világ legjelentősebb művészeinek leghíresebb munkái.

Itt van a Milétozi torzó, a Knidoszi Aphrodité, a Milói Venus, természetesen, vagy a számtalan nagy festő remekművei, Tiziano, Raffaello, Botticelli festményei, és persze Da Vinci Mona Lisa-ja. Sajnos bent fél óra alatt a lengyel lányal elsodródunk egymástól, így egyedül barangolok. Előre eldöntöttem, hogy miket fogok biztosan megnézni. Tekintettel az épület nagyságára, ez elég sokáig tart. Mona Lisa alig akar sikerülni, sokáig nem találok a termet, végül mégis meglelem. Természetesen nem a Louvre térképem segít, mert azt már mind a négy oldalára fordítva megnéztem, mégis körbe-körbe járok. Meglehet, pont ezért. Az segít, hogy arra megyek, amerre a legtöbben, és hát persze hogy arra van a híres festmény, gondolhattam volna erre előbb is, akkor egy órával előbb végzek a múzeumlátogatással.

Este átmegyünk egy kocsmába amerikai futballmeccset nézni, én viszem a Louvre-os könyvet, és amíg a meccs tart, elolvasom, miket láttam. Már csak egy napunk van itt. Megbeszéljük, hogy holnap bemegyünk a belvárosba.

Elég hideg van úgy, hogy várunk délutánig, sétálunk a Szajna mentén. Az egyik híd alatt gitározik egy hosszú hajú férfi, láthatóan semmi gondja. Ahogy haladunk felfelé, elének tárnak a Notre Dame tor-

nyai. Felsétálunk a hídra, megcsodáljuk az akrobatikus mozdulatokat bemutató görkorisokat. Kicsit hallgatjuk a néger jazz zenészt. Kellemes az idő, kísüt a nap, a szél teljesen eláll. Harangoznak, bemegyünk a Notre Dame-ba. Nagy szerencsénk van, éppen elkezdődik a mise. A karzaton felzeng az orgonajáték, majd annak végeztével a pap éneklő hangon igét hirdet, amit egy énekesnő és egy, a karzaton álló férfi duettje vált fel. Ez profizmus. Közben udvariasan, szinte lábujjhegyen megkerüljük a templombelső terét, mert ez az isten háza és valami azt súgja, hogy itthon van. Találunk egy kívánság-helyet, sokan állják körül a gömb alakú üveget, amibe a mellette lévő asztalra tett, papírra vetett kívánságokat lehet beledobni. Kívánunk, leírjuk, beledobjuk mi is. Majd nehezen ugyan, de otthagyjuk a templomot. A kijárat előtt újabb csoda vár: egy, a járdába épített hajókikötő kő tetején egy manó áll. Nem ámitás. Ezüstszerű a ruhája, csúcsos manósapkája, hegyes füle, minde. Megélhetési manó lehet, mert egészen addig mozdulatlan, amíg pénzt nem dobnak neki. De nemcsak a pénz mozgatja, hanem a szíve is; egy ijedt kisfiúnak grátisz varázspont fűj oda a tenyeréből, hogy ne féljen. Valószínűleg ránk is esik a porból, mert már se félelem, se fáradtság, se törődöttség nem gyötör minket. Vége a műsornak, lassan továbbállunk. Átmenyünk a templom mögötti hídon, jobbra vesszük az irányt. Azon gondolkozunk, hogy kéne ennünk valamit. És ekkor, anélkül hogy kerestük volna, megtaláljuk a Saint Louis éttermet. Benyitunk, nem túl nagy a hely viszont zsúfolt, a nyári terasz részt is üzemeltetik, alkalmas egy ponyvával befedve. Két fűtőfőző nyomja a meleget, időnként beszökik a hideg a ponyva aljánál, de azért még így is kellemes a hőmérséklet, pláne most, hogy ragyog a nap. Asztalunk két személyes, kör alakú falap kovácsoltvas lábakkal. Kijön hozzánk a pincér, hozza az étlapot, és bár ő is azt mondja, hogy angol nyelvű nincs, szóban mégis segít. De én már nem akarom megtudni, hogy mit, rendek, megszerettem itt az ízletes meglepetéseket.

Így aztán én a leghosszabb nevé ételt kérem, gyümölcsös, édes nyúlhúst kapok, a kedvesem csirkét. Megiszunk egy palack bort, majd kényelmesen elindulunk, nem sietős. Reggel gyorsvonattal tovább fogunk menni. Vennes-be tartunk, biztosan szép lesz az is. Őszintén szólva, én még szívesen maradnék. Sétálgatnék a Saint Honorén, beülnék a hangulatos kávézóba, vámulnám a Szajná mint valamikor Hemingway tette. Hatott rám a város, még most is erről írok kissé bepárasodott szemekkel, sóhajtozva. Ezen a helyen a nagy romantikusok szellemei élnek és azt súgják az ember fülébe: álmoldj.

Matus Mária